

Matt 7:1-5, 4.e sönd. eft. tref. 150628

Att inte döma, det tänker jag handlar om så mycket.

Det handlar om att se bortanför schablonerna, dom som gör att vi placerar in människor i olika fack, kanske redan innan vi har en aning om vilka dom egentligen är, - ja ni vet själva hur lätt det är. –ja sådana är dom, dom där andra. Ja alltså dom som inte är som vi.

Det handlar om att inte göra sig själv bättre än vad man är.

Det handlar om förlåtelse, att ge vidare det man själv kanske har fått ta emot.

Men att inte döma, tänker jag också, det handlar också om att hitta det gemensamma, det som handlar om att vara människa. Är vi inte egentligen ganska lika vi människor, med alla våra styrkor, våra svagheter och våra förmågor.

Stig Classon, SLAS, gjorde en gång en fin serie barnprogram utifrån Tio Guds bud, den gavs också ut i bokform. (och kan varmt rekommenderas)

I sin förklaring till det första budet säger han:

”Människan får sätta sin lit till sin egen osynliga del, till sitt samvete där hon förvarar sin tystnad, sin förmåga till kärlek, sin förmåga att uppleva glädje och sin förmåga till tårar.

Och hon får sätta sin lit till andra människors osynliga del som är lika hennes, och vari vi alla är lika, oavsett ras, hudfärg och samhällstillhörighet.

Nej frågan om att inte döma, det handlar nog inte om att lära in ett beteende, det är något som måste växa inifrån. Att bli förlåten av någon som egentligen skär tänder av ilska, det blir sällan en förlåtelse som upprättar.

Nej, förlåtelsen växer ur insikten om att våra inre rum, som SLAS så fint beskriver, att våra inre rum, dom är lika oavsett allt det yttre.

Vi är inte så olika vi människor. Vi bär alla på en väldig styrka, men också på en stor svaghet. En svaghet som gör att vi så lätt glömmer våra egna brister, på samma gång som den så gärna gottar sig i andras.

Men att sitta och tycka om andra, -det som är så roligt. Att hitta flisan i andras ögon, det som är så kul.

Men tänk om det är så enkelt mina vänner. ”Att med det som vi dömer med, ska också vi dömas. Att med det mått som vi mäter med, ska det mätas upp åt oss.” kanske inte i en stor och slutgiltig dom. Men vi liksom redan här och nu skulle få tillbaks det vi ger, det vi säger och det vi gör mot andra.

Man skulle kunna säga att det var precis det som hände Kung David i den text vi läste förut. Det han sa och det han gjorde, det slog tillbaka på honom själv. ”Du är den mannen”

Och att det vi säger, det vi gör, det liksom slår tillbaka på oss själva. Inte bara för

att vi i vår iver att tycka och tänka om andra, själva blir utsatta för andra tyckande och tänkande. (givetvis helt utan grund).

Men kanske också för att det händer något inom oss. Vi förändras, vår syn på andra förändras, de som bär på alla de fel och brister vi hittar. Och bilden på mig själv förändras. Jag som är så lycklig lottad att jag slipper bära på allt detta. Som min gamla husgud Kjell Höglund en gång skaldade. "Du ser flisan i din broders öga, din egen bjälke bekymrar dig föga".

Och kanske är bjälken som en slags Pinnocionäsa. Ju mer jag ser hos andra, ju mer jag dömer och fördömer, ju längre växer sig bjälken.

Men ibland får man sig en läxa. Ibland får man sig liksom en snyting i sitt inre. Med risk för upprepning, många av er har hört det förut, men händelsen är viktig för mig. För ett antal år sen stod jag i en gatukorsning inne i stan och väntade. Nån meter från mig stod en man och ropade ut att han sålde Situation Stockholm, tidningen som bara säljs av hemlösa. Jag gav väll honom en blick och kunde konstatera att han varken var ren eller helt nykter. Han var ganska påstridig i sitt säljande så jag tog upp 40 kronor för en tidning och gav honom. Och när jag fått min tidning så la han sin ena hand på min axel, tittade mig djupt i ögonen och sa, "Gud välsigne dig". Jag tog några steg innan jag fattade vad jag varit med om. Då vände jag mig om, men kunde inte se honom längre... En skitig hand på min axel... jag fortsatte mycket konfunderad, -jag hade fått mig en läxa, allt är inte som du tror Pär, alla är inte som du tror Pär. Jag hade fått

min läxa, men också en välsignelse. Ibland vill Gud berätta saker för oss, viktiga saker för oss.

Men, kan man tycka, är det inte lite omänskligt, att kräva att man ska kunna leva utan att döma andra. Är det inte människor som Gandhi, Moder Theresa, eller Dalai Lama som aldrig tycks bära på såna tankar? Jo så är det kanske. Det är kanske mänskligt att döma andra. Men därmed inte sagt att det vare sig är rätt eller bra. Att tycka sig själv vara bättre än andra, för det är ju faktiskt det man gör. Det är ingen bra utgångspunkt i livet. Det händer nog något med dig själv om du gör det. Det händer något med dina relationer när du gör den andre så olik dig.

Men kan man tycka, ingen av oss är väll ändå mer än människa.

Men Jesus kom till världen för att visa vad kärlek är. För Gud är kärlek.

Nej ingen av oss är mer än människa. Och vi kommer nog att fortsätta att döma och baktala varandra så länge det kommer att finnas människor på jorden. Så bristfälliga och rädda är vi.

Men tänk hörni, om det kan vara så att det finns befrielse att hämta i kärleken jag nämnde förut. Tänk om det i vetskapen om att vara så underbart älskad finns en befrielse. En befrielse som kan göra att jag inte behöver racka ner på andra för att

kunna bevara mig själv. Liksom en kärlek som varje morgon säger till mig, du är, du får vara just som du är, och du är älskad. Tänk om det är så? Tänk att det är så. Som för pojken med guldbyxorna där 10-orna i hans fickor aldrig tog slut. Ja, för alla oss bristfälliga, men som ändå försöker leva våra liv så gott det går. Det finns förlåtelse för. Men komihåg, det finns också befrielse, befrielse till att kunna leva på ett annat sätt.

Förlåtelsen växer ur vetenskapen om våra inre rum. Att dom är lika, dina och mina. Detta otroliga, liksom jag är du och du är jag. Och jag tänker att Jesus, han levde detta. Han öppnade människors inre rum så att de såg sitt inre, -och den andres, det som var så lika. Du och jag, grund för ett liv tillsammans. Ur detta växer etiken, förhållningssättet, orden och handlingarna oss emellan, ur detta växer förlåtelsen. – Jag är du och du är jag.

Hämnden, om den vare sig finns eller behövs, den kan då lugnt överlämnas åt Gud. Och vad han gör med den, det behöver vi inte veta.

Och så jag vill sluta med en gammal soldatbön

Herre

Om jag i dag skulle glömma dig, Så glöm du inte mig.